

Zaalsport in Utrecht

Toelichting onderzoek houdbaarheid kengetal binnensport

Danielle Ruikes

mulier instituut

© Mulier Instituut

Het onderzoek

- Aanleiding: Utrecht voldeed in 2019 aan de gemeentelijke richtlijn, maar Utrechtse sportverenigingen ervaren een groot tekort aan zaalruimte
- Vergelijking andere gemeenten
- Wedstrijd- en trainingscapaciteit sporthallen/-zalen
- Analyse ledencijfers grootste sportbonden in Utrecht
- Online vragenlijst
- Verenigingsavonden + interviews
- Inschatting toekomst aan de hand van scenario's

Conclusie: kengetal past niet bij Utrechtse situatie

- Groot aantal zaalsporters
- (groei)ambities van (topsportverenigingen)
- Huidige en verwachte knelpunten in winterseizoen
- Verschil tussen gewenste en feitelijke trainingsduur

Past niet bij gemeentelijk sportbeleid waarin ‘de sportmogelijkheden in de stad moeten meegroeien met de groei van de bevolking’ en ‘iedere Utrechtse sporter de kans moet krijgen zich op zijn eigen niveau verder te ontwikkelen’.

Groot aantal zaalsporters

- Deelname aan basketbal, zaalhockey, zaalvoetbal en volleybal is relatief hoog t.o.v. G32 en Nederland
- Utrechtse zaalsport (7 sporttakken) harder gegroeid dan de bevolking (2017/’18 - 2019/’20)

Totaal aantal lidmaatschappen	Gemeente Utrecht	Gemeente Utrecht	G32	Nederland
Badminton	651	0,18%	0,15%	0,18%
Basketbal	954	0,27%	0,21%	0,22%
Gymnastiek	3.261	0,91%	0,88%	1,44%
Handbal	475	0,13%	0,17%	0,24%
Zaalhockey	3.294	0,92%	0,50%	0,54%
Korfbal	975	0,27%	0,25%	0,46%
Zaalvoetbal	1.243	0,35%	0,14%	0,23%
Volleybal	2.426	0,68%	0,40%	0,61%

Ervaringen en wensen sportverenigingen

- Meer gebruik van sporthallen gewenst
  - Meer trainingen en wedstrijden voor huidige leden
  - Nieuwe leden/teams kunnen accommoderen
  - Meer talentontwikkeling/topsport
  - Sportaanbod voor nieuwe doelgroepen
- Gebruik verschillende locaties, niet altijd gewenst
- Wachtlijsten/ledenstops
- Capaciteit beperkt voor topsportambities
- Topsport vraagt om specifieke eisen

Hoge bezetting sporthallen

- Totale gebruik in lijn met landelijke referentiecijfers, sportgebruik hoger dan landelijk
- 75% van het sportgebruik tussen 08:00-23:00 uur op naam van sportvereniging (18:00-22:00 uur-> 82%)
- Nauwelijks mogelijkheden tot intensivering of optimalisering van het gebruik, zeker in de wintermaanden
- Wel mogelijkheden om sportzalen intensiever te gebruiken, maar beperkte functionaliteit

Verschil gewenste en feitelijke trainingsduur

- Verschil tussen gewenste en feitelijke trainingsduur meer dan 10 procent
- Veroorzaakt door **aantal** trainingen per week en de **duur** van de trainingen

Aanbeveling: langetermijnvisie opstellen

- Hoeveel uur sportbeoefening faciliteren?
- Welke leegstand acceptabel?
- Ruimte voor topsport en talentontwikkeling
- Vaste thuisbasis voor verenigingen
- Wijze van toedeling uren
- Sporten in eigen stad
- Inzet tijdelijke sportaccommodaties
- Plaats studentenpopulatie en studentensportcentrum
- …

Toekomstig kengetal

- Langetermijnvisie en beleidskeuzes zouden kunnen leiden tot aangepast kengetal
- Rond het midden van de bandbreedte van de **herijkte** landelijke draagvlakcijfers voor stedelijke context (1 sporthal per 10.000-17.500 inwoner)

Danielle Ruikes
d.ruikes@mulierinstituut.nl

Karin Wezenberg
k.wezenberg@mulierinstituut.nl

www.mulierinstituut.nl
@mulierinstituut

mulier instituut

© Mulier Instituut

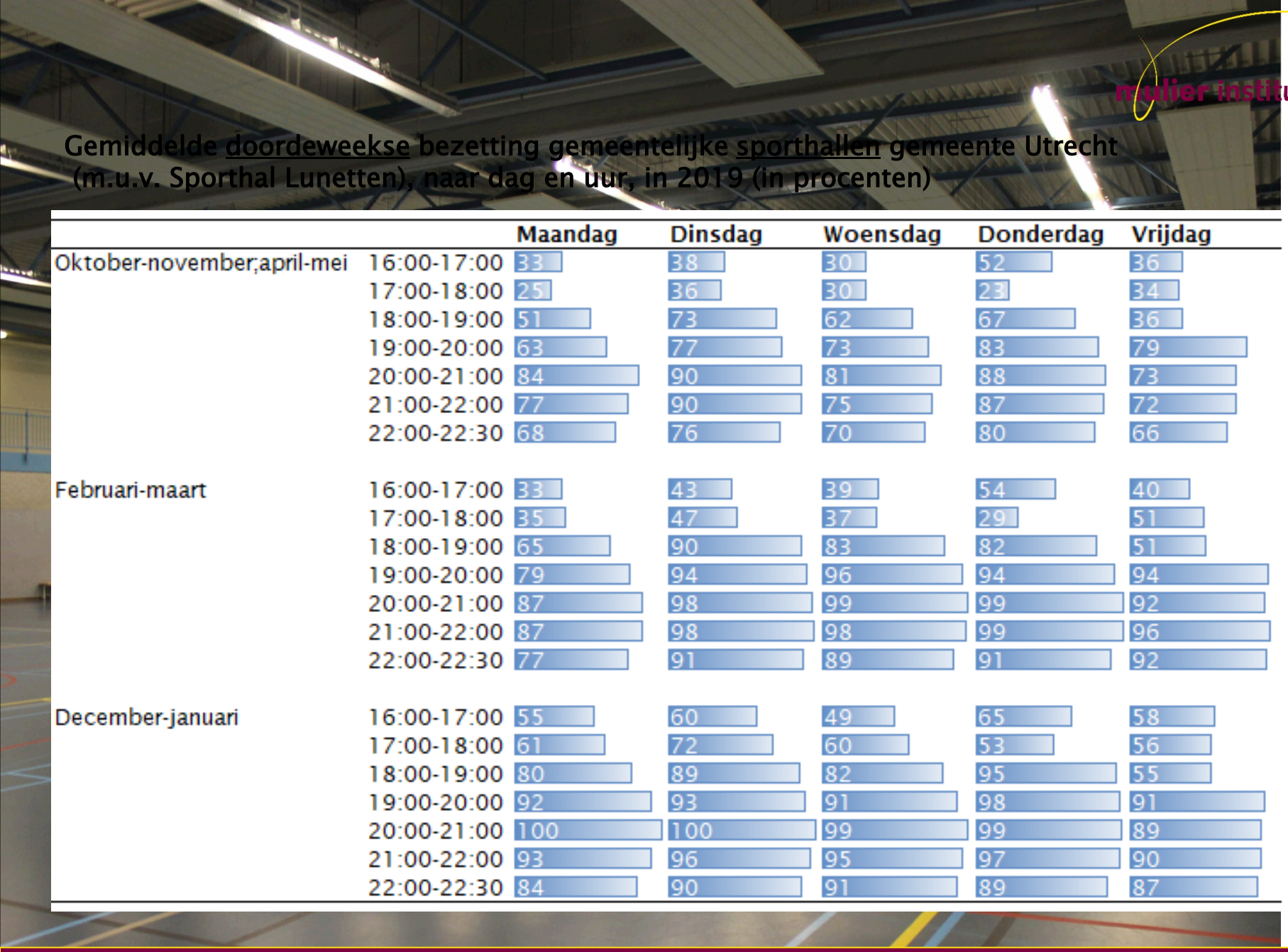

mulier instituut

Gemiddelde doordeweekse bezetting gemeentelijke sporthallen gemeente Utrecht (m.u.v. Sporthal Lunetten), naar dag en uur, in 2019 (in procenten)

		Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Oktober-november;april-mei	16:00-17:00	33	38	30	52	36
	17:00-18:00	25	36	30	23	34
	18:00-19:00	51	73	62	67	36
	19:00-20:00	63	77	73	83	79
	20:00-21:00	84	90	81	88	73
	21:00-22:00	77	90	75	87	72
	22:00-22:30	68	76	70	80	66
Februari-maart	16:00-17:00	33	43	39	54	40
	17:00-18:00	35	47	37	29	51
	18:00-19:00	65	90	83	82	51
	19:00-20:00	79	94	96	94	94
	20:00-21:00	87	98	99	99	92
	21:00-22:00	87	98	98	99	96
	22:00-22:30	77	91	89	91	92
December-januari	16:00-17:00	55	60	49	65	58
	17:00-18:00	61	72	60	53	56
	18:00-19:00	80	89	82	95	55
	19:00-20:00	92	93	91	98	91
	20:00-21:00	100	100	99	99	89
	21:00-22:00	93	96	95	97	90
	22:00-22:30	84	90	91	89	87

Gemiddelde weekendbezetting gemeentelijke sporthallen gemeente Utrecht (m.u.v. Sporthal Lunetten), naar dag en tijdsblok, in 2019 (in procenten)

		Zaterdag	Zondag
Oktober-november;april-mei	09:00-12:00	43	32
	12:00-15-00	45	35
	15:00-18:00	37	28
	18:00-21:00	38	27
Februari-maart	09:00-12:00	66	43
	12:00-15-00	66	45
	15:00-18:00	56	42
	18:00-21:00	65	48
December-januari	09:00-12:00	70	61
	12:00-15-00	79	69
	15:00-18:00	66	59
	18:00-21:00	57	44

mulier instituut

Gemiddelde doordeweekse bezetting gemeentelijke sportzalen gemeente Utrecht, naar dag en uur, in 2019 (in procenten)

		Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Oktober-november;april-mei	16:00-17:00	62	55	56	58	39
	17:00-18:00	53	73	55	49	38
	18:00-19:00	55	62	72	68	37
	19:00-20:00	62	65	75	65	48
	20:00-21:00	58	68	65	65	52
	21:00-22:00	49	53	35	43	38
	22:00-22:30	8	22	1	1	1
Februari-maart	16:00-17:00	59	56	64	62	36
	17:00-18:00	48	81	54	51	39
	18:00-19:00	57	67	74	80	40
	19:00-20:00	65	68	71	74	70
	20:00-21:00	70	78	67	80	76
	21:00-22:00	69	65	39	65	67
	22:00-22:30	19	22	5	16	15
December-januari	16:00-17:00	45	56	48	60	36
	17:00-18:00	46	86	49	48	38
	18:00-19:00	59	69	74	78	31
	19:00-20:00	67	74	79	76	54
	20:00-21:00	76	84	85	79	57
	21:00-22:00	72	68	56	50	53
	22:00-22:30	1	22	7	6	15

Gemiddelde weekendbezetting gemeentelijke sportzalen gemeente Utrecht , naar dag en tijdsblok, in 2019 (in procenten)

		Zaterdag	Zondag
Oktober-november;april-mei	09:00-12:00	23	13
	12:00-15-00	20	13
	15:00-18:00	14	6
	18:00-21:00	8	5
Februari-maart	09:00-12:00	30	21
	12:00-15-00	21	18
	15:00-18:00	13	10
	18:00-21:00	7	6
December-januari	09:00-12:00	25	19
	12:00-15-00	13	15
	15:00-18:00	10	7
	18:00-21:00	8	8